

UVOD

Program esencijalnih lijekova Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) je, s pravom, naišao na punu podršku svih zdravstvenih radnika Republike Srpske. U Strategiji razvoja zdravstvenog sistema Republike Srpske koja je usvojena u februaru 1996. godine je bilo istaknuto da će program esencijalnih lijekova biti osnov reforme i okosnica razvoja nacionalne politike lijekova. Evo, četiri godine nakon toga možemo reći da je program esencijalnih lijekova ne samo prihvaćen, već je u potpunosti postao operativan.

Prva lista esencijalnih lijekova, koja je prihvaćena od strane Komisije za lijekove Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske, je zvanično publikovana u Službenom glasniku početkom 1998. godine. Na bazi esencijalne liste lijekova je urađena revizija lista lijekova za humanitarne organizacije koje su u proteklom periodu kontinuirano dopremale lijekove. Na taj način je po prvi put, iako sa zakašnjenjem, izvršena racionalizacija i optimalizacija humanitarnih programa za lijekove prema principima racionalne farmakoterapije. Iste godine je za potreba Javnog fonda Republike Srpske urađena pozitivna lista lijekova čija je okosnica bila esencijalna lista. Program esencijalnih lijekova je predstavljao osnov i u edukativnim aktivnostima i promociji racionalne farmakoterapije na svim nivoima zdravstvenog sistema, od primarne do sekundarne zdravstvene zaštite čemu je značajan doprinos dala upravo SZO.

Pošto je razvoj esencijalne liste lijekova dinamičan proces, veoma brzo se shvatilo da novo vrijeme i novi uslovi zahtijevaju reviziju i usavršavanje liste lijekova. Zbog toga je od Regionalne kancelarije SZO za Evropu u Kopenhagenu zatraženo da njihovi eksperti urade reviziju naše liste i da daju preporuke za njeno unapređenje. Zvanični komentari na listu su stigli na adresu Ministarstva zdravlja krajem novembra 1999. godine što nam je pomoglo da užurbano radimo na drugoj reviziji liste esencijalnih lijekova. Komisija za lijekove je polovinom decembra 1999. godine dala preporuku Ministru da se zvanično usvoji druga revizija esencijalne liste lijekova Republike Srpske.

U proces razvoja programa esencijalnih lijekova se uključio i UNICEF koji je svojim raspoloživim sredstvima stimulisao reviziju esencijalne liste, ali i omogućio da se na osnovu esencijalne liste uradi i priručnik koji se, evo upravo nalazi pred vama.

Priručnik Esencijalni lijekovi Republike Srpske predstavlja pokušaj da se zdravstvenim radnicima ponudi kvalitetniji i sadržajniji tekst od same liste sa pobrojanim lijekovima i njihovim dozama i oblicima. Priručnik je u potpunosti urađen prema ATC klasifikaciji lijekova. U uvodnom dijelu je detaljnije opisan koncept esencijalnih lijekova kao i ATC/DDD sistem klasifikacije. U nastavku je predstavljena nova, druga revizija esencijalne liste lijekova Republike Srpske.